

Östra Torpa, härad. - 290
Anders Jönsson, Kulle, Bröms
Julen på 1850 i 60 talet
290 Skurup

När julslakten, Bröckbak
och jullebygg var undan-
gjordt var var rengörin-
gen det sista. Skurup
som sålvan kan i fråga,
företogs nu i alla hushåll
klar och var och ute på
stora gårdar och i alla
stora riksvägar. Mor och
far togo sen sändastojen
på sig, liksom barnen och
hjemmene. Far gick utom
gården för att när kyrk-
klockorna ringde in julen
och vi barn gick och titta
efter när tröskvännerna och
hans kvinnor skulle komma
ty de och uttjogarna var
(vaktpryken) 11.5.

Lyndna till fulla plon.
 Han derv. k. husmannen
 kommer helsande på frö
 först far sedan på af fri
 ga och önskad god jul och
 allt som kärt e "vilket
 besvades med lika leds till
 teaka" Men varo alla samm-
 lade och så bjöd mor dem
 till bord. Mor och far satte
 sig vid öfrsta bordbänken
 En af oss barn läste bords
 bönen och sen började vi
 att äta af all den goda.
 maten som va ^{teorad}
 två smärkaffrar ^(Cinagard) stodo
 på bordet jemt julöl
 och i silvertägar. jemt
 3 ä 4 julstjus som brann
 hela klacken Maten

Byöds omkring, som bestod
af flera sorters leröd,
sursött fint, tyckt och
funt därefter røkt
skinke, røkt färsk
^{ullad} af färska ^{med bruna löns} därefter
färska fläskoppra med
fläsk samt två stöt
kaker, såsom pittakärlor
goarå m. fl. En sup
fingo byöds till varjens
kätträtt, vanligt brännvin
Nu voro alla mätta, man
gick från bordet. därefter
lekte man jullekar eller
speltes kort, vanlig bond
talva och bleve rabus
i sjelet (utan stick) Toz
rabusarens. Kl. 9. unge
byöds mer på varma sten.
(myktrast)

Kager = plättar då äter en
sup spanderades.

Sen man då hade fort
satt med lessar för de
unga berättat historier
till kl 16 gick man ut
och såg efter kreaturen
gingo vi in för att äta
kvällsmat, som bestod
af lutfisk jemte sup och
^{ägg} julgröt en samt äter
kaker.

Far tog nu fram sin
salmbok läste en
fjolsalm samt en
fjällvår varefter^{vi} gingo
fram för att tänka
Far och mor. sedan skildes
vi åt Tröskmannen med
sin kvinna och julkakor under
armen & gingot hem

Juldagsmorgonen inrissa
drängen gick till kreaturen
gick först in i stugan för
att hälsa god jul, fick
så julasuppen. Juldagen
blef man annars hemma,
förutom att man gick
till julotta eller hägnäs
sär. - Annandag firgo
alla kreaturen en (giva
en nårefull salt på fast-
ande mage. Den dagen
börjades julfestandet.
Alltid var det någon man
skulle hälsa på eller
skulle ta emot. Man bjöd
på alla ingen fick hälsa
julen från hvarandra
då blev det otur i hus-et.

Ungdomen började anman-
 dagskvällen sina fullbekar
 med dans. m. och ty. åtföl-
 jande bjudningar af mat,
 som bjöds af husbondspelt,
 berättelser af drängens sjeff
 som gick så till: 2 drängar
 och 2 pigor slaga sig till an-
 pigorna fingo kaffe gratis
 af husmodern. På så sätt
 blevo givna berriga och roliga.
 Man dansade i sommarstua
 fram emellan på logan. Lirade
 gjorde man och om någon
 tog en tår för mycket
 stading över såvann uppför-
 kom gråt och slagsmål.
 Husbonden avstyrade detta
 Ingen vågade sätta sig
 uppför mot honom

Således förtgick det
hela julen ända till
åfveckent.

Nyårs-afton firades i sam-
stid som julafton dock något
enkelt. Man sprang ut
kring i gårdarne och sköt
nyårsskott man skötte det
gamla året ut och det nya
året in. Dock hände det att
man handskades oförsiktigt
med skjutvapnen och oly-
ckor uppstod, såsom eld-
olyckor, uppstod skottar
skadade sig själva o. s. v.

Denna sed upphörde af
af sig själv.

Trettandedags afton firades
 med något mindre till
 stäringar, då brukade
 man kläda ut sig och
 helso på gärd från gärd,
 hus från hus. Manfolk klä-
 de sig i kvinnoförklädes
 och tvärhorn. Kvinnorna
 kommo att se rätt löfliga
 ut. Ibland hade man
 svårt nog att få byxor⁹
 stora nog att raka till
 men väligare blev det.
 För i tiden gick man
 med stjärnor, men detta
 hade man till att mis-
 lagt bort nu. Nu var ju
 julen slut, ~~men~~ en
 skulle vara slut, men
 så var inte fallet.
 går an att stryka 4

Ne började julkalasen
hos bländerna, vi må
inte tro att julnaten
var slut, ty frä julkalarn
äts och dracks väine och
där afhandlades alla
möjliga saker både
politik och hus hälls angese
lägenheter. Kvinnalken
skulle ju se för alla
väfvarer ^{och framtät} som mor
hade att visa i Kammer.
hur duktiga döttrar de
hade etc o s. v.

Om förestående uppsats
 skulle vinna beaktan-
 dere och ^{min}örstkan: att
 redaktionen vill un-
 derlåta. Jag har förut
 skrivit ett fuskalas på
 70 talet och folkfest på
 50 talet men tyckte att
 varma passa in för
 tidsåret.

Högaktningsskriver

Laknar Arvid Johansson
 Hassle Bösarp
 Skriv

290

11

Skulle jag bli värda
om ett pris, så önskar
jag mig Sk. dagbladet
Här i Helsingfors.

290

083

There is a very
great deal of
work to be done
in the
future.

083